

GIÁO TRÌNH HÁN NGỮ

TẬP III - QUYỂN HẠ

6

Phiên Bản Mới

Gồm 6 cuốn dành cho học viên và 2 cuốn dành cho giáo viên

第十四课

BÀI 14

谁当家

AI LÀM CHỦ GIA ĐÌNH

一 课文 Kèwén ● Text - Bài khóa .....

(一) 谁当家

一次我问朋友：“你们夫妻俩谁当家？”

“当然是我当家了，”朋友骄傲地回答，“我们家有一个规定，小事由妻子决定，大事都由我做主。”

“哪些是小事，哪些算大事呢？”

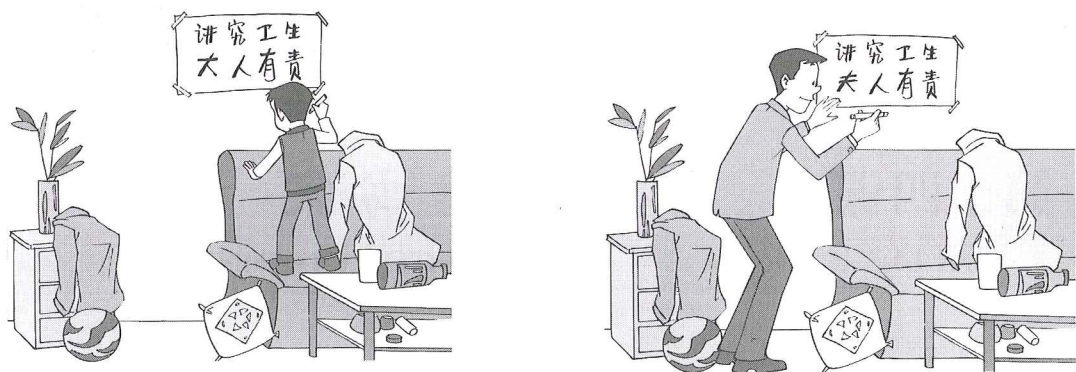
“小事就是家里的经济问题，比如该买什么，该做什么等等。大事可就多了，比如谁当美国下届总统，中国什么时候能到月球上去，人类怎么搬到火星上去住等等，这些大事都由我考虑。”

(二) 讲究卫生

一家三口搬进了新房，妻子见丈夫和儿子不太讲究卫生，常常把屋子里搞得乱七八糟的，就在家里写了一条标语：“讲究卫生，人人有责”，想提醒丈夫和儿子讲究卫生。儿子放学回家，见了标语，拿起笔来，把标语改成了“讲究卫生，大人有责”。第二天，丈夫见了，也

拿出笔来，把标语改成了“讲究卫生，太太有责”。

(三) 修门铃

张太太家的门铃坏了，给物业公司打电话，负责人说马上派工人去修，并问了张太太家的住址。修理工按照住址，很快骑车去了，但是不一会儿就回来了。负责人看见修理工，就说：“这么快就修好了？”修理工说：“不是，我去了他们家，可是在门口按了半天门铃，也没有人出来开门，所以我只好回来了。”

(四) 误会

新学年开始，我们高年级学生去车站迎接新同学。我见一个漂亮的小女生站在一个大箱子旁不知所措，便主动上前帮她扛箱子。不料箱子很重，我又不好意思放下，只好勉强撑着，走了不远，就累得满头大汗。那女生便对我说：“扛不动就滚吧。”我一听，顿时怒从心头起，放下箱子，看着她。那女生愣了一下，才满脸通红地指着箱子的底儿说：“我说

的是轮子。”

(五) 解词

吕教授对汉字很有研究，一天上课他兴致勃勃地给学生讲：“汉字有很多象形字，比如我这个‘吕’字，在古代是接吻的意思，你们看，口对口，多形象！”一个学生站起来问：“老师，要是‘吕’字是接吻的意思，那么‘品’字又怎么解释呢？是三个人一起接吻吗？”

教授正想发火，又有一个学生站起来说：“我看‘品’字还好解释，‘器’字呢？四个人和一只狗在干什么呢？”全班同学顿时哈哈大笑起来。

吕教授把书一摔，气呼呼地提起包走了。

回答课文问题 Answer the questions according to the text

Trả lời câu hỏi theo bài khóa

- (1) 这个家里到底谁做主？
- (2) 妻子为什么要贴出“讲究卫生，人人有责”的标语？它是怎么变成“大人有责”和“太太有责”的？
- (3) 修理工为什么没有给张太太家修门铃？
- (4) 女生说“扛不动就滚吧！”“我”为什么顿时怒从心头起？女生的意思是让“我”滚吗？
- (5) 吕教授是怎么解释“吕”字的？后来他为什么气呼呼地走了？

二 生词 Shēngcí ● New Words - Từ mới .....

1. 当家	dāng jiā (đang gia)	to manage household affairs; to run a house	làm chủ gia đình, đảm đương việc nhà
2. 骄傲 (形)	jiāo'ào (kiêu ngạo)	proud	kiêu ngạo, kiêu hãnh
3. 回答 (动)	huídá (hồi đáp)	to answer; to reply	trả lời
4. 规定 (动、名)	guīdìng (quy định)	to make demands or provisions on	quy định

				the pattern, technique, quantity or quality of sth.; provisions; rules and regulations	
5. 由	(介)	yóu	(do)	(done) by sb.; because of; due to	do (ai làm)
6. 做主		zuò zhǔ	(tổ chủ)	to decide; to take the responsibility for a decision	quyết định, làm chủ
7. 经济	(名)	jīngjì	(kinh tế)	economy	kinh tế
8. 等	(助)	děng	(đẳng)	and so on; etc.	vân vân
9. 届	(量)	jiè	(giới)	(a classifier for regular meetings, graduating classes, etc.)	khóa (học), kỳ
10. 总统	(名)	zǒngtǒng	(tổng thống)	president (of a republic)	tổng thống
11. 月球	(名)	yuèqiú	(nguyệt cầu)	the moon	mặt trăng
12. 人类	(名)	rénlèi	(nhân loại)	humanity	nhân loại, loài người
13. 火星	(名)	huǒxīng	(hỏa tinh)	Mars	sao hỏa
14. 讲究	(动)	jiǎngjiu	(giảng cứu)	to be particular about; to pay attention to	chú ý, coi trọng
15. 卫生	(名、形)	wèishēng	(vệ sinh)	hygiene; good for one's health	vệ sinh
16. 乱七八糟		luàn qī bā zāo	(loạn thất bát tao)	at sixes and sevens; a nice mess	lộn xộn, lung tung, ngổn ngang
17. 儿子	(名)	érzi	(nhị tử)	son	con trai
18. 标语	(名)	biāoyǔ	(tiêu ngữ)	slogan	biểu ngữ
19. 责(任)	(名)	zé (rèn)	(trách nhiệm)	duty; responsibility	trách nhiệm
20. 提醒	(动)	tíxǐng	(đề tỉnh)	to remind; to warn; to call attention to	nhắc nhở
21. 大人	(动)	dàrén	(đại nhân)	adult	người lớn
22. 放学		fàng xué	(phóng học)	(for pupils) to leave school after classes are over	tan học
23. 夫人	(名)	fūrén	(phu nhân)	lady; madame	vợ, phu nhân, bà

24. 门铃	(名)	ménlíng	(môn linh)	bell	chuông cửa
25. 物业	(名)	wùyè	(vật nghiệp)	property	dịch vụ sửa chữa, dịch vụ quản lý nhà đất
26. 负责	(动、形)	fùzé	(phụ trách)	to be responsible; to be in charge; conscientious	phụ trách, chịu trách nhiệm
27. 住址	(名)	zhùzhǐ	(trú chỉ)	address	địa chỉ cư trú
28. 修理工	(名)	xiūlǐgōng	(tu lý công)	repair worker	công nhân sửa chữa
29. 按照	(介)	ànzhào	(án chiếu)	according to	theo như...; căn cứ vào...
30. 按	(动)	àn	(án)	to press; to push down; to ring (an electric bell)	ấn, bấm
31. 误会	(动)	wùhuì	(ngộ hội)	to misunderstand	hiểu lầm
32. 学年	(名)	xuénián	(học niên)	academic year	năm học
33. 迎接	(动)	yíngjiē	(nghênh tiếp)	to meet; to welcome	đón, chào đón
34. 女生	(名)	nǚshēng	(nữ sinh)	girl student	nữ sinh, học sinh nữ
35. 不知所措		bù zhī suǒ cuò	(bất tri sở thố)	be at a loss; be at one's wits' end	không biết làm thế nào
36. 勉强	(形、动)	miǎnqiǎng	(miễn cưỡng)	to manage with an effort; to do sth. with difficulty; to force a person	miễn cưỡng, gắng gượng, gò ép, ép buộc
37. 撑	(动)	chēng	(xanh)	to maintain; to support	chống đỡ, trụ (lại)
38. 滚	(动)	gǔn	(cổn)	to roll; to tumble; (in an angry tone) to get away; to get out	lăn, cút, xéo đi
39. 顿时	(副)	dùnshí	(đốn thời)	suddenly; immediately; at once	giây lát, phút chốc
40. 怒	(动)	nù	(nộ)	to get angry	tức giận, phẫn nộ
41. 心头	(名)	xīntóu	(tâm đầu)	mind; heart	trong lòng
42. 通红	(形)	tōnghóng	(thông hồng)	very red	rất đỏ, đỏ rừ
43. 底儿	(名)	dǐ'er	(để nhi)	bottom	đáy
44. 轮子	(名)	lúnzǐ	(luân tử)	wheel	bánh xe
45. 兴致勃勃		xìngzhì bó bó	(hưng trí bột bột)	in high spirits; full of zest;	tưng bừng, hào hứng, sôi nổi

46. 象形字 (名)	xiàngxíngzì (tượng hình tự)	pictograph	chữ tượng hình
47. 比如 (动)	bǐrú (tất như)	for example; for instance; such as	
48. 接吻	jiē wěn (tiếp吻)	to kiss	hôn
49. 解释 (动)	jiěshì (giải thích)	to explain	giải thích
50. 多 (副)	duō (đa)	how; what	biết bao, bao nhiêu
51. 形象 (形、名)	xíngxiàng (hình tượng)	vivid; image	hình tượng, hình ảnh
52. 品 (动)	pǐn (phẩm)	to taste; to sample	nhấm, thử
53. 犬 (名)	quǎn (khuyển)	dog	chó
54. 发火	fā huǒ (phát hỏa)	to get angry	giận dữ, nổi giận
55. 器 (名)	qì (khí)	ware; utensil	thiết bị, máy móc
56. 气呼呼 (形)	qìhūhū (khí hồ hồ)	livid; in a huff	tức điên lên, giận đùng đùng

专名 Zhuānmíng Proper Name Tên riêng

吕

Lǚ

a surname of Chinese Lữ (họ)

三 词语用法 Cíyǔ yòngfǎ ● Usage - Ngữ pháp .....

(一) 由 (done) by sb; because of; due to Do

介词“由”表示某事归某人去做，在句子中和它的宾语一起作状语。

As a preposition, “由” indicates “something is done by someone, or it is someone’s duty to do something”. It functions, with its object, as an adverbial in the sentence.

Giới từ “Do” biểu thị một sự việc nào đó do một người nào đó làm. Thường cùng với tân ngữ của nó làm trạng ngữ trong câu.

- (1) 我们家大事由我决定，小事由妻子做主。
- (2) 这件事由学校外事处负责。
- (3) 这个代表团由他担任团长。

(二) 马上 at once; immediately Lập tức, ngay

很快地。表示即将发生或紧接着某件事情发生。后面常跟副词“就”。

“马上” indicates that something will happen very soon or that something happened immediately after another event. It is often followed by the adverb “就”.

“马上” biểu thị sắp sửa phát sinh hoặc xảy ra ngay sau một sự việc nào đó. Phía sau thường có phó từ “就”.

- (1) 张太太家的门铃坏了，给物业公司打电话，负责人说马上派工人去修。
- (2) 请等一下，我马上就回来。
- (3) 飞机马上就要起飞了，请大家系好安全带。
- (4) 我弟弟今年是大学四年级学生，马上就要毕业了。

“马上”前边不能用时间词语。

Words showing specified time cannot be used before “马上”.

Phía trước “马上” không thể dùng từ ngữ chỉ thời gian.

不能说：* 你等一下，她八点半马上来。

Không thể nói: 你等一下，她八点半马上来。

(三) 并 and; besides Và, đồng thời, và lại còn

“并”也说“并且”，用在两个动词或动词性词组之间，表示两个动作同时或先后进行。

Also “并且”, is used between two verbs or verbal phrases, indicating that two actions take place simultaneously or successively.

“并” hay “并且” dùng ở giữa hai động từ hoặc từ tổ động từ, biểu thị hai động tác đồng thời xảy ra hoặc lần lượt xảy ra.

- (1) 负责人说马上派工人去修，并问了张太太家的住址。
- (2) 我每天都去学书法并能坚持练习。
- (3) 大会讨论并通过了秘书长的报告。

(四) 勉强 manage with an effort; do sth. with difficulty; force a person to do sth.

Gắng gượng, khiên cưỡng, cố gắng

Ⓐ (形) 能力不够，还尽力去做 manage with an effort

(Hình dung từ) năng lực chưa đủ nhưng vẫn cố gắng làm

- (1) 我又不好意思放下箱子，只好勉强撑着。
- (2) 能做多少就做多少，不要勉强。

Ⓑ (形) 凑合；不情愿的 barely enough; unwilling

(Hình dung từ): làm miễn cưỡng, gượng, tạm, không chấp nhận

- (3) 他这次考试勉强及格。
- (4) 我说了半天，他才勉强答应陪我去。